

FAKTAARK: Anbefalinger om når syke barnehagebarn bør holdes hjemme

Denne oversikten, som er basert på Folkehelseinstituttets anbefalinger, dekker de vanligste symptomer og sykdommer som kan forekomme hos barn som går i barnehage.

Ved mer sjeldne infeksjonstilstander vil fastlegen eller behandlende spesialist i samråd med smittevernoverlegen vurdere hvilke tiltak som skal settes inn i barnehagen.

Erfaringer har vist at strenge regler for å stenge syke barn ute fra barnehagen har begrenset effekt på smittespredningen. Det kan bl.a. skyldes at sykdommen ikke erkjennes pga svake eller fraværende symptomer og at sykdommer kan være smitteførende før tegn på sykdom viser seg. Likevel bør syke barn i mange tilfeller holdes hjemme en periode for å hindre smittespredning til andre.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

§17. Smittevern:

Virksomheten skal planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer blir så liten som praktisk mulig.

Vurdering av barnet

Ved smittsom sykdom kan det være andre grunner enn hensyn til smittevern for å holde barnet borte fra barnehagen. Generelt kan man si at det er barnets allmenntilstand som avgjør om barnet skal være hjemme eller ikke. Vurdering

av barnets allmenntilstand vil alltid baseres på foreldres skjønn.

Som hovedregel bør barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen, og barnet bør være feberfritt.

Etter lengre tids sykdom, kan det være riktig å la barnet være i barnehagen kortere tid de første dagene.

Feber

Barns normale temperatur kan variere. Temperatur mer enn 37,5° om morgenen og 38° på kvelden anses å være forhøyet temperatur. Barn med feber bør først og fremst av hensyn til seg selv holdes hjemme til det er feberfritt.

Oppkast og diaré

Smitterisikoen er størst mens man har symptomer med oppkast og diaré, og barnet må holdes hjemme i denne perioden. Man skal vente 48 timer etter opphør av diaré og oppkast før barnet sendes i barnehagen. Dette gjelder også bleiebarn. God håndhygiene er viktig for å forebygge smittespredning.

Noen barn har en tendens til løs avføring. Det er foreldrene som avgjør om barnet har en unormal diarétilstand. Definisjon på diaré er mer enn 3 vandige og løse avføringer daglig. Ved diarétilstander hvor man mistenker en matbåren infeksjon (for eksempel etter utenlandsreise), bør barnet undersøkes av lege og det bør sjekkes om andre barn i barnehagen har lignende symptomer.

Øyekatarr

Med dagens kunnskap er det ikke av smittevernhensyn grunnlag for å anbefale at barnehagebarn ved mild til moderat øyekatarr holdes hjemme. Bare ved kraftig øyekatarr med rikelig pussdannelse bør barnet holdes hjemme inntil puss-dannelsen har avtatt.

Ved kraftig øyekatarr vil det vanligvis være behov for legekontakt, og barnets allmenntilstand vil også i stor grad styre behovet for å være hjemme fra barnehagen.

Det er opp til barnets foreldre å avgjøre om barnet skal undersøkes av lege. Dersom behandling igangsettes, kan barnet vende tilbake til barnehagen dagen etter igangsatt behandling.

Barnehageansatte kan generelt ikke forlange at barn med symptomer på øyekatarr skal undersøkes eller behandles med øyedråper før de kan få vende tilbake til barnehagen. Ved tvil drøftes dette med barnets foreldre, eventuelt bør smittevernoverlegen i kommunen kontaktes.

Forkjølelse

Forkjølelse er den vanligste infeksjonen hos barn. Snue, snørrdannelse, hoste, nesetetthet og rennende øyne er de vanligste symptomene. Barnet kan være i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.

Influensaliknende symptomer

Influensaliknende symptomer kan være feber med frysninger, tørrhoste, muskelverk og lett snue. Barnet kan vende tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Ved influensautbrudd kan det være aktuelt å holde barnet hjemme lengre.

Hoste og andre luftveissymptomer

Hoste er et vanlig symptom ved forkjølelse og andre luftveisinfeksjoner. Ved hoste uten feber kan barnet være i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Ved langvarig eller kraftig hoste bør barnet undersøkes for bl.a. kikhoste.

Ørebetennelse

Ørebetennelse arter seg vanligvis som plutselig øreverk ofte kombinert med feber og forkjølelse. Barnet kan være i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.

Brennkopper

Barn med brennkopper kan være i barnehagen når utslettet er tørt og under kontroll. Grunnlaget for skjønnnet her må være at det ikke lenger er fare for at smitteførende sårsekret kan påføres andre barnehagebarn direkte eller indirekte gjennom kontaktpunkter. Ved få og små utslett vil dette kunne ivaretas gjennom god tildekking, men ved utbredte hudforandringer vil det være nødvendig at utslettene er tørre og i god tilheling. I tillegg må barnet være i god allmenntilstand og feberfri før det kan vende tilbake til barnehagen.

Skabb

Barnet kan vende tilbake til barnehagen dagen etter at behandling er igangsatt.

Hodelus

Hvis det oppdages hodelus hos barn i barnehagen, kan barnet være i barnehagen ut dagen. Barnet kan vende tilbake til barnehagen dagen etter igangsatt behandling.

- *Folkehelseinstituttets informasjon om hodelus*

Kikhoste

Ved behandling tidlig i sykdomsforløpet, blir pasienten vanligvis smittefri 5 dager etter igangsatt behandling, og barn bør derfor holdes hjemme fra barnehagen i denne perioden. Ved behandling senere i sykdomsforløpet, vil smittsomheten være betydelig mindre, og barnet kan derfor vende tilbake til barnehagen dagen etter igangsatt behandling.

Mark (Småmark og spolmark)

Barnet kan vende tilbake til barnehagen dagen etter igangsatt behandling. Det er ikke grunnlag for å behandle de andre barna i en barnehage ved påvist sykdom hos ett barn.

Ringorm

Barnet kan vende tilbake til barnehagen dagen etter at behandling er igangsatt.

Vannkopper

Barnet kan vende tilbake til barnehagen når utslettet har begynt å tørke inn.

Kusma

Uvaksinerte barn med sikker diagnose kan vende tilbake til barnehagen 9 dager etter at hevelsen oppstår. Dersom alle de andre barna i barnehagen er vaksinerte, avgjør allmenntilstanden når barnet kan vende tilbake til barnehagen.

Meslinger

Barnet kan vende tilbake til barnehagen tidligst 4 dager etter opptreden av utslettet dersom allmenntilstanden ellers er god. Hvis barnet er vaksinert, er det lite sannsynlig at utslettsykdommen er meslinger.

Røde hunder

Barnet kan vende tilbake til barnehagen tidligst 5 dager etter opptreden av utslett. Hvis barnet er vaksinert, er det

lite sannsynlig at utslettsykdommen er røde hunder.

Skarlagensfeber

Barnet kan vende tilbake til barnehagen når det har vært på full penicillindose i minst ett døgn. I tillegg må barnet være i god allmenntilstand og feberfri. Det samme vil gjelde for halsbetennelse forårsaket av streptokokker.

Barnet trenger *ikke* å holdes hjemme ved følgende tilstander:

Ved påvisning av enkelte sykdommer er det ikke hensiktsmessig å holde barn hjemme av hensyn til smittevernet. Det kan være fordi sykdommen i stor grad smitter før symptomer oppstår, eller fordi smitterisikoen er svært liten når barnet er blitt friskt, eller fordi tilstanden er så vanlig og lite alvorlig at det ikke berettiger tilbakeholdelse.

Slike sykdommer er:

- Den fjerde barnesykdom
- Den femte barnesykdom
- Munnsår
- Hånd-fot-munnsyke
- Mollusker
- Kyssesyke
- Loppebitt
- RS-virusinfeksjon

Kilder:

- Folkehelseinstituttet
- Faktaark Trondheim kommune

Ansvarlig:

Beate Smetbak, kommuneoverlege
2017